

**Пояснювальна записка
до проекту Постанови Верховної Ради України
"Про скасування рішення Верховної Ради України про прийняття у
другому читанні та в цілому проекту Закону про внесення змін до
Податкового кодексу України щодо стимулювання детінізації доходів та
підвищення податкової культури громадян шляхом запровадження
добровільного декларування фізичними особами належних їм активів та
сплати одноразового збору до бюджету"
(реєстр. №5153 від 25.02.2021 р.)" .**

**1. Обґрунтування необхідності, цілі та завдання прийняття проекту
Постанови**

15 червня 2021 року Верховна Рада України ухвалила рішення про прийняття у другому читанні та в цілому проекту Закону "Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо стимулювання детінізації доходів та підвищення податкової культури громадян шляхом запровадження добровільного декларування фізичними особами належних їм активів та сплати одноразового збору до бюджету" (реєстр. №5153 від 25.02.2021 р.) .

Розгляд та ухвалення цього рішення відбулися з грубими порушеннями вимог частини першої статті 116, частини другої статті 121 Регламенту Верховної Ради України.

Під час підготовки до другого читання проект доповнено змінами до статті 172 Податкового кодексу України, які не були предметом розгляду в першому читанні.

Також, прийнятий Закон суперечить статті 67 Конституції України, якою встановлено єдиний для усіх громадян обов'язок сплачувати податки та подавати щорічні декларації.

З наведеної норми випливає, що покладати на громадян будь-які податкові обов'язки чи негативні наслідки за їх невиконання в тому разі, коли сплата відповідних податків не була передбачена законодавством, не дозволяється. Проте саме так відбувається, якщо вимагати у громадян сплатити збір за звільнення від відповідальності за несплату податків, що ніколи не підлягали сплаті цими громадянами.

Не узгоджується прийнятий Закон і з нормами статті 24 Конституції України, відповідно до якої громадяни мають рівні конституційні права і свободи та є рівними перед законом.

Прийнятим Законом передбачається додаткове оподаткування майна та коштів громадян, запроваджено процедуру стягнення збору із заощаджень середнього класу та заробітчан.

Проектом 5153 влада, фактично оголосила полювання на готівкові кошти залишків українського середнього класу та заробітчан. При цьому нахабно демонструючи у своїх деклараціях величезні обсяги готівки у схронах, з яких не збирається заплатити ані копійки.

Такий підхід є дискримінаційним по відношенню до простих громадян.

Однак, первинною ідеєю яка ставилася за мету проекту та декларувалась у всіх ЗМІ – повернути в Україну кошти, які були виведені за кордон. Мова йшла про кошти, які були виведені легальним бізнесом саме через недовіру до держави. І обсяг цих коштів – більш ніж 100 мільярдів доларів. Тому й закладалася розрахункова цифра про 10-15 мільярдів доларів податків, які могли б повернутися в економіку України за період амністії.

Відповідно до частини 1 статті 58 Конституції України закони та інші нормативно-правові акти не мають зворотної дії в часі, крім випадків, коли вони пом'якшують або скасовують відповідальність особи.

Ретроспективно змінюючи правовий режим коштів, отриманих фізичними особами від податкових агентів, із законних на протизаконні, як це передбачає законопроект, держава фактично намагається трансформувати “заднім числом” правовідносини, які мали місце до набрання чинності норм щодо одноразового декларування. Причому трансформація відбувається в бік погіршення правового становища громадян, що зрозуміло суперечить нормам статті 58 Конституції України.

Враховуючи вищевикладене, керуючись положеннями статті 48 Регламенту Верховної Ради України, відповідно до яких рішення Верховної Ради можуть бути скасовані Верховною Радою до підписання відповідного акту Верховної Ради Головою Верховної Ради України, пропонується скасувати рішення Верховної Ради України про прийняття у другому читанні та в цілому проекту Закону "Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо стимулювання детінізації доходів та підвищення податкової культури громадян шляхом запровадження добровільного декларування фізичними особами належних їм активів та сплати одноразового збору до бюджету" (реєстр. №5153 від 25.02.2021 р.).

2. Мета і завдання прийняття акта

Проект Постанови спрямований на скасування рішення Верховної Ради України про прийняття у другому читанні та в цілому проекту Закону "Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо стимулювання детінізації доходів та підвищення податкової культури громадян шляхом запровадження добровільного декларування фізичними особами належних їм активів та сплати одноразового збору до бюджету" (реєстр. №5153 від 25.02.2021 р.).

3. Загальна характеристика і основні положення

Проектом пропонується скасувати рішення Верховної Ради України від 15 червня 2021 року про прийняття у другому читанні та в цілому проекту Закону "Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо стимулювання детінізації доходів та підвищення податкової культури громадян шляхом запровадження добровільного декларування фізичними особами належних їм активів та сплати одноразового збору до бюджету" (реєстр. №5153 від 25.02.2021 р.)" як таке, що прийняте з порушенням Конституції України та Регламенту Верховної Ради України.

4. Стан нормативно-правової бази у даній сфері правового регулювання

Нормативно-правовими актами в даній сфері правового регулювання є Конституція України та Закон України «Про Регламент Верховної Ради України» від 10 лютого 2010 року №1861-VI.

Реалізація проекту Постанови не потребує внесення змін до інших нормативно-правових актів.

5. Фінансово-економічне обґрунтування

Прийняття проекту Постанови та її реалізація не потребує додаткових витрат із Державного бюджету України.

6. Прогноз соціально-економічних та інших наслідків прийняття проекту акта

Прийняття Постанови дозволить скасувати рішення Верховної Ради України про прийняття у другому читанні та в цілому проекту Закону "Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо стимулювання детінізації доходів та підвищення податкової культури громадян шляхом запровадження добровільного декларування фізичними особами належних їм активів та сплати одноразового збору до бюджету" (реєстр. №5153 від 25.02.2021 р.)" як таке, що прийняте з порушенням Конституції України та Регламенту Верховної Ради України.

Народний депутат України

А.І. Ніколаєнко

ЄАС ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Підписувач: НІКОЛАЄНКО АНДРІЙ ІВАНОВИЧ
Сертифікат: 2B6C7DF9A3891DA10400000D19F35000B413202
Дійсний до: 09.04.2022 23:59:59

Апарат Верховної Ради України
№ 180д9/1-2021/199164 від 16.06.2021

549951